

Μισός αιώνας κατοχής: Δέκα μαρτυρίες ανθρώπων της καλαθόσφαιρας από την 20η Ιουλίου του 1974 20/07/2024 17:26

[/ Αφιερώματα](#) / [Γενικά Θέματα](#)

Πενήντα ολόκληρα χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την αποφράδα εκείνη ημέρα, που οι ορδές του Αττίλα βάνασα καταπατούσαν τα άγια χώματα της μαρτυρικής Μεγαλονήσου. Προσφυγιά, ξεριζωμός, σκοτωμοί, εξανδραποδισμοί, εγκλωβισμένοι, αγνοούμενοι, ήρωες...

Η ιστοσελίδα basketballstoriescy.com καταγράφει δέκα συγκλονιστικές μαρτυρίες ανθρώπων της καλαθόσφαιρας για την 20η Ιουλίου 1974. Ο Μάριος Πολυδώρου ανοίγει την καρδιά των Κρις Αναστασίου, Μιχάλη Γεωργιάδης, Σταύρου Κρεμμού, Ρίγκου Κυπριανού, Τάκη Παλάοντας, Πέτρου Πέτρος, Λουκή Τερεζόπουλος, Πάμπου Χαραλάμπους, Χαρίλαου Χαριλάου και Πέτρου Χ`Χριστοδούλου για την αποφράδα εκείνη ημέρα.

Αυτούσιο το ρεπορτάζ

→Όσο αυτή η πληγή θα στάζει αίμα, ουδεμία δικαιοσύνη!

Όσο υπάρχει κατοχή, κανείς δεν ξεχνά, τίποτα δεν ξεχνιέται!

Μισός αιώνας σήμερα...

Ολάκεροι αιώνες και να περάσουν...

ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ!

Σε στάση δέους και προσοχής λοιπόν!

Για μένα προσωπικά, είναι ένας ελάχιστος φόρος τιμής, προς τους πεσόντες, προς τους αγνοούμενους, προς τις οικογένειες όλων αυτών των ηρώων, που πάλεψαν με τα ελάχιστα εφόδια που είχαν, για να υπερασπίσουν, το χώμα, το σπίτι, την παραλία, τη γειτονιά, την οδό, το χωριό, την πόλη, την Κύπρο μας...

Είναι λοιπόν ένας ελάχιστος προσωπικός φόρος τιμής, γιατί είναι τεράστια η τιμή που μου απένειμαν δέκα άνθρωποι του καλαθοσφαιρικού μας χώρου, να εξιστορήσουν, το τι θυμούνται από τη μέρα εκείνη...

Ο συγκλονισμός ακράτητος...

Γιατί ήθελε αρκετό θάρρος να ζητήσω από αυτούς τους δέκα ανθρώπους, να θυμηθούν τι είχαν ζήσει κατά την πιο μαύρη μέρα της ζωής τους και όσα θυμήθηκαν, ένωθα ότι με ένα στόμα μου έλεγαν ότι είναι σαν να τα ζούνε τώρα...

Ειδικά σήμερα...

Η παρουσίαση των όσων αναφέρουν στις πιο κάτω γραμμές οι δέκα, τίθεται με αλφαβητική σειρά επωνύμου και πρόκειται για τους ακόλουθους:

Αναστασίου Κρις, Γεωργιάδης Μιχάλης, Κρεμμός Σταύρος, Κυπριανού Ρίκκος, Παλάοντας Τάκης, Πατσιάς Πέτρος, Τερεζόπουλος Λουκής, Χαραλάμπους Πάμπος, Χαριλάου Χαρίλαος, Χ`Χριστοδούλου Πέτρος.

☞Οι δέκα μαρτυρίες...

☐Αναστασίου Κρις (Οδός διαμονής πριν το `74: Ηροδότου 9, Αγία Ζώνη - Αμμόχωστος και τώρα στην Αθήνα):

«Ήμουν ενός έτους δόκιμος στο στρατό και πρέπει να αναφέρω ότι γνώριζα, όπως

και αρκετός κόσμος ότι θα γινόταν εισβολή μετά το πραξικόπημα.

Κατά τη μέρα εκείνη μαζευτήκαμε στο τάγμα επιστράτευσης και εγώ έδινα όπλα στους καταταγέντες.

Έβλεπα αεροσκάφη να βομβαρδίζουν και εμείς οργανωθήκαμε, αλλά άτακτα, καθώς μας πυροβολούσαν από παντού...

Μια οβίδα, έπεσε σε απόσταση 30 μέτρων από μένα, ενώ έβλεπα μάχιμους να χάνουν τη ζωή τους...

Δεν μπορούσαμε να κάνουμε πολλά πράγματα, όπως ήταν η κατάσταση και είχαμε αναγκαστεί σε οπισθοχώρηση»...

□□Γεωργιάδης Μιχάλης (Οδός διαμονής πριν το `74: Τρικούπη 3 - Μόρφου, Τώρα Λευκωσία):

«Θα είχα καταταχθεί στο στρατό στις 22 Ιουλίου, δηλαδή λίγες μέρες μετά το πραξικόπημα.

Όμως εκείνο το πρωί, με ξύπνησε η μητέρα μου , λόγω των όσων γινόντουσαν και από το ραδιόφωνο ακούγονταν εμβατήρια.

Είχαμε κλειστεί στο σπίτι, ενώ έβλεπα αεροσκάφη, που έρχονταν από την Τουρκία, να περνάνε πάνω από το Διόροσ και να κατευθύνονται προς τη Λευκωσία, βομβαρδίζοντας.

Θυμάμαι ότι κάποια στιγμή είχαμε πάει στο σπίτι ενός γείτονα, του Γιώργου Αναστασιάδη, που μας είπε ότι άκουσε από το BBC ότι στην Κύπρο γινόταν εισβολή»...

□□Το κείμενο συνεχίζεται κάτω από την ακόλουθη φωτογραφία...

□Κρεμμός Σταύρος (Οδός διαμονής πριν το `74: Αρμονίας 6, Λάπηθος - Κερύνεια. Τώρα Λευκωσία):

«Κατά τις μέρες εκείνες, θα είχαμε ενταχθεί στο στρατό.

Εκείνη τη μέρα, πήγαμε στη διοίκηση που βρισκόταν στο Κεφαλόβρυσο για να ενταχθούμε και όπως θυμάμαι, είχε αρκετούς εθελοντές.

Μας έδειξαν λοιπόν έναν οδηγό και από ένα κυνηγετικό όπλο, σε εμένα και στον Σάββα Πολυδώρου.

Έπειτα, όταν πηγαίναμε από τον Καραβά προς Λάπηθο, κάποιος είδε το όπλο και αφού μας είπε ότι ήταν δικό του, μας το αντάλλαξε με ένα μαρτίνι»

Αργότερα, είδαμε τέσσερεις στρατιώτες που έψαχναν για προσανατολισμό και σε αυτούς, δώσαμε το μαρτίνι και μας έδωσαν ένα μπρεν.

Αυτό που θυμάμαι πιο πολύ απ' όλα, ήταν ένα εγκαταλειμμένο κανόνι που βρισκόταν κοντά στην αναμορφωτική σχολή Λαπήθου και αφού είχαμε ακούσει ένα δαιμονισμένο θόρυβο, κοιτάξαμε προς τη θάλασσα και είδαμε ένα Τουρκικό πλοίο, σε απόσταση μόλις 200 μέτρων από τη ξηρά...

Αν εκείνο το κανόνι θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιηθεί, θα είχαμε βομβαρδίσει εκείνο το πλοίο»...

□□Κυπριανού Ρίκκος (Οδός διαμονής πριν το `74: Σόλωνος 40 Μόρφου - Τώρα Λευκωσία):

Κατά τη μέρα εκείνη και ενώ ήδη ήμουν στο στρατό, από την Παρασκευή τα μεσάνυκτα, έπρεπε να πάμε στη Λευκωσία, μαζί με τον συμπολεμιστή μου, Ανδρέα Διάκο.

Είχαμε πάει στο δημόσιο κήπο. Οι βομβαρδισμοί και οι πυροβολισμοί κατά τη μέρα εκείνη, δεν μπορούν να ξεχασθούν»...

□□Παλάοντας Τάκης (Οδός διαμονής πριν το `74: Λιπέρτη 14, Μόρφου - Τώρα Λεμεσός):

«Κατά το 1974, ήμουν 14 ετών.

Τη μέρα εκείνη, ακούσαμε από το πρωί, βομβαρδισμούς και μάθαμε ότι γινόταν εισβολή...

Μπήκαμε στα χαρακώματα, που είχε το κάθε σπίτι, ενώ αυτό που επίσης θυμάμαι, είναι τον πατέρα μου, που περίμενε ειδοποίηση για να πάει να πολεμήσει»...

□□Πατσιάς Πέτρος (Οδός διαμονής πριν το `74: Φώτη Πίττα 14, Αγία Ζώνη - Αμμόχωστος - Τώρα Λευκωσία):

«Κατά το προηγούμενο βράδυ, κοιμηθήκαμε σαν παιδιά και το επόμενο πρωί, ξυπνήσαμε σαν άντρες.

Ήμουν μαθητής στην 6η Γυμνασίου και εκείνο το πρωί, έβαλα τα κυνηγετικά και πήγα στην 1η ανωτέρα για κατάταξη.

Είναι τόσα πολλά που θα μπορούσα να θυμηθώ από τη μέρα εκείνη, αλλά αυτό που μένει για πάντα στη μνήμη, είναι ότι σε εκείνη την ηλικία, είχα ζήσει την αγριότητα του πολέμου»...

□□Τερεζόπουλος Λουκής (Οδός διαμονής πριν το `74: Ομήρου 9 Τράχωνας - Τώρα Λευκωσία):

«Κατά τη μέρα εκείνη, θα πήγαινα στη φάρμα που είχαμε στο Πυρόι.

Αλλά ακούσαμε από το ραδιόφωνο ότι έπρεπε να πάμε για κατάταξη.

Πήγα λοιπόν στον Αστυνομικό σταθμό στο Πυρόι για να καταταγώ και με φορτηγό, μαζί με τους άλλους που είχαν καταταγεί, μας πήραν στο Δάλι, μέσω Ποταμιάς.

Στη συνέχεια, θυμάμαι ότι με ότο-στοπ, πήγα στο φυτώριο Αθαλάσσας και ενώ όταν μπήκαμε στο στρατόπεδο για να εγγραφούμε.

Ήμουν οδηγός και ασυρματιστής.

Κατά το βράδυ, πήγα στη Μαλούντα για να πάρω έναν αξιωματικό, που έπρεπε να πάει στην Ιερατική σχολή.

Εκεί, έφθασαν και τα φορτηγά, με Έλληνες στρατιώτες, με τους μισούς να μένουν εκεί και οι άλλοι, να πηγαίνουν στο Μετόχι, για να ξεκουραστούν...

Όσοι επέζησαν»...

□□Το κείμενο συνεχίζεται κάτω από την ακόλουθη φωτογραφία...

□□Χαραλάμπος Πάμπος (Οδός διαμονής πριν το `74: 28ης Οκτωβρίου και μετά Σίλλερ 50Α Αμμόχωστος και τώρα Λάρνακα):

«Κατά τη μέρα εκείνη, είχαμε πάει στην Κερύνεια, ενώ υπηρετούσα στα ΛΟΚ (31η

μοίρα καταδρομών).

Κατόπιν, είχαμε πάει στην Τύμπου για κατάταξη, αλλά εκεί μας είπαν ότι το τάγμα μεταφέρθηκε στην Αθαλάσσα.

Εκεί μας έδωσαν από ένα Μ3 και από τρεις σφαίρες, ενώ είχα και ένα Κινέζικο ημιαυτόματο Χ.

Μετά μας έβαλαν στα φορτηγά για να πάμε στον Άγιο Χρυσόστομο, αλλά εν τω μεταξύ οι βομβαρδισμοί, ήταν συνεχόμενοι και αυτό που επίσης θυμάμαι, ήταν η διαταγή να χτυπήσουμε την Αγύρκα, την Πάναγρα και τη Βασίλεια»...

□□Χαριλάου Χαρίλαος (Οδός διαμονής πριν το `74: Βασίλη Μιχαηλίδη 21- Μόρφου Τώρα Λευκωσία)

«Ήμουν αξιωματικός στο στρατό και το πρωί εκείνο, είχαμε συγκεντρωθεί για επιστράτευση.

Συγκροτήσαμε τον 1ο λόχο του Τάγματος 316 και λάβαμε διαταγή για να παρουσιαστούμε στο Τάγμα 251 της Κερύνειας, αλλά με ανεπαρκέστατο οπλισμό.

Επιβιβαστήκαμε σε τρία φορτηγά και ξεκινήσαμε από τη Μόρφου προς Μύρτου, από τον παλιό δρόμο προς κατηφόρα των Πανάργων.

Κατά τη διαδρομή και γύρω στις 6 με 7 το πρωί, είδαμε να πέφτουν αλεξιπτωτιστές να πέφτουν στη Μια Μηλιά και βόρεια της Λευκωσίας.

Γύρω στις 9:30 τα Τουρκικά αεροσκάφη άρχισαν να βομβαρδίζουν και μετά από αρκετή ώρα, μάθαμε ότι στόχος τους ήταν η γέφυρα μεταξύ Πανάργων και παραλίας, στην περιοχή του Βαβυλά.

Έπειτα μάθαμε ότι η γέφυρα δεν καταστράφηκε εντελώς και ότι μπορούσαμε να την διαβούμε.

Συνεχίσαμε και βρήκαμε τη θάλασσα της Κερύνειας, ενώ η πόλη απείχε γύρω στα 10 λεπτά από εκεί.

Τότε σκέφτηκα να πάω στην Αστυνομία της Λαπήθου για να μάθω, που ήταν οι Τούρκοι, αλλά από εκεί μου είπαν να μην δώσω διαταγή να προχωρήσουμε γιατί αρκετοί Τούρκοι, είχαν αποβιβασθεί στο Πέντε μίλι.

Έτσι, κατέβασα τους στρατιώτες και όπως μπορούσαμε πήραμε θέσεις μάχης, καθηλωμένοι για δυο μέρες, χωρίς ουδεμιά πληροφορία»...

☒☒ Χριστοδούλου Πέτρος (Οδός διαμονής πριν το `74: Βενιαμίν Φραγκλινου 3 Κερύνεια – Τώρα Λευκωσία):

«Από πριν ακούγονταν φήμες για εισβολή, μετά το πραξικόπημα.

Στις 22 Ιουλίου, θα κατατασσόμουν στον στρατό, αλλά εκείνη τη μέρα, έπρεπε να πάμε σαν εθελοντές.

Είχα εγγραφεί στο Τ.Π 251, 3ου τακτικού συγκροτήματος.

Θυμάμαι ότι η Κερύνεια, βαλλόταν σε διάφορα σημεία και τη γενική αναστάτωση που είχε δημιουργηθεί.

Είχα δει τορπιλακάτους να βομβαρδίζονται, αλλά και τέσσερα πλοία, να έρχονται προς την Κερύνεια, με κατεύθυνση στο Πέντε μίλι.

Αργότερα, μέτρησα 23 πλοία, αλλά η διαταγή αντίδρασης, ήλθε μετά τις 9:30!

Το πυρ ήταν καταιγιστικό και αυτό που θυμάμαι επίσης από τη μέρα εκείνη, ήταν που είχα δει τους πρώτους τραυματίες»...

☒☒☒☒ Το κείμενο ολοκληρώνεται με την ακόλουθη φωτογραφία και πιο κάτω με ένα τραγούδι...

☐☐Καρτερούμεν μέρα νύχτα...

```
<span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" class="mce_SELRES_start"></span>
```

goal.philenews.com